

## **I bo'lim. "Ilk qadam" maktabgacha ta'lim dasturi**

1. Maktabgacha ta'limning davlat o'quv dasturi "Ilk qadam"ning asosiy maqsadi nimaga qaratilgan?

- A) Bolalarga faqat yozish va o'qishni o'rgatishga
- B) Bolaning har tomonlama rivojlanishi va maktab ta'limiga tayyorlanishiga
- C) Bolalardan barcha bilimlarni yod olishni talab qilishga

2. Maktabgacha ta'limda bola rivojlanishiga individual yondashish nimani anglatadi?

- A) Barcha bolalarga bir xil topshiriq va talab qo'yishni
- B) Faqat tez o'zlashtiradigan bolalar bilan ishlashni
- C) Bolaning yoshi, qobiliyati, ehtiyoji va rivojlanish sur'atini hisobga olishni

3. Maktabgacha ta'limda o'yin faoliyati nima uchun muhim?

- A) Bolaning bilish, muloqot va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirgani uchun
- B) Faqat bo'sh vaqtni o'tkazish uchun
- C) Mashg'ulotlarni butunlay bekor qilish uchun

4. Tarbiyachining bolaga yo'naltirilgan ta'limdagi asosiy vazifasi qaysi?

- A) Har bir savolga darhol tayyor javob berish
- B) Bolalarni faqat kuzatib, faoliyatga aralashmaslik
- C) Bolaning faol o'rganishi uchun sharoit yaratish va yo'naltirish

5. Kuzatish orqali baholashning asosiy vazifasi nima?

- A) Bolalarni o'zaro reytingga ajratish
- B) Bolaning rivojlanishi va ehtiyojlarini aniqlash

C) Faqat xatolarni qayd etish

6. Integratsiyalashgan ta'lim qanday tashkil etiladi?

A) Turli rivojlanish sohalarini mazmunli faoliyat orqali bog'lash bilan

B) Har bir faoliyatni boshqalardan butunlay ajratish bilan

C) Faqat bitta fan bo'yicha ishlash bilan

7. Inklyuziv yondashuvning mazmuni qaysi javobda to'g'ri ifodalangan?

A) Faqat rivojlanishi bir xil bo'lgan bolalarni birga o'qitish

B) Qo'shimcha yordamga muhtoj bolalarni barcha faoliyatlardan ozod qilish

C) Har bir bolaning ishtiroki uchun imkoniyat yaratish va zarur moslashtirishlarni ta'minlash

8. Bolaning rivojlanishidagi qiyinchilik sezilganda tarbiyachi nima qilishi maqsadga muvofiq?

A) Bolani boshqa bolalar oldida tanqid qilish

B) Kuzatuv olib borish, ota-ona bilan hamkorlik qilish va zarur mutaxassis maslahatini olish

C) Qiyinchilikni e'tiborsiz qoldirish

9. Oila bilan hamkorlikning eng muhim maqsadi nima?

A) Bola rivojlanishida bog'cha va oila yondashuvlarini uyg'unlashtirish

B) Tarbiyaviy mas'uliyatni butunlay ota-onaga topshirish

C) Ota-onalarni faqat muammo yuzaga kelganda chaqirish

10. Maktabgacha ta'limda rivojlantiruvchi muhit qanday bo'lishi kerak?

A) Faqat tarbiyachi foydalanadigan jihozlardan iborat

B) O'zgartirib bo'lmaydigan, doimiy muhit

C) Xavfsiz, bolalar uchun qulay, yoshiga mos va mustaqil faoliyatni rag'batlantiradigan

## **II bo'lim. 4K metodi**

4K modeli to'rtta asosiy ko'nikmani birlashtiradi: kommunikatsiya, kollaboratsiya, kreativlik va kritik (tanqidiy) fikrlash.

11. 4K modelidagi to'rtta "K" nimani anglatadi?

A) Kuzatish, ko'chirish, ko'rsatish, kutish

B) Kommunikatsiya, kollaboratsiya, kreativlik, kritik fikrlash

C) Kitob, ko'rgazma, ko'nikma, kasb

12. Bolalarning birgalikda qurilish materiallaridan uy yasashi qaysi ko'nikmani rivojlantirishga ko'proq yordam beradi?

A) Kollaboratsiya — hamkorlik

B) Faqat yodlash

C) Faqat tinglash

13. Bola o'z fikrini tushunarli bayon qilib, do'stining fikrini ham tinglasa, qaysi ko'nikma namoyon bo'ladi?

A) Mexanik takrorlash

B) Faqat mustaqil ishlash

C) Kommunikatsiya

14. Bolalarga bir buyumdan turli maqsadlarda foydalanish g'oyalarini taklif qilish qaysi ko'nikmani rivojlantiradi?

A) Yodlash

B) Kreativlik

C) Ko'rsatmaga so'zsiz bo'ysunish

15. Guruhdagi bolalar umumiy vazifani bajarish uchun rollarni o'zaro taqsimladi. Bu qaysi ko'nikmaga misol?

A) Kollaboratsiya

B) Faqat individual faoliyat

C) Mexanik xotira

16. 4K yondashuvda tarbiyachining vazifasi qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A) Bolalarga barcha vazifalarning tayyor javobini aytish

B) Faqat eng faol bolalarni rag'batlantirish

C) Bolalarning fikrlashi, ijodkorligi, muloqoti va hamkorligini qo'llab-quvvatlash

17. Bolalar bir muammoning bir nechta yechimini taklif qilmoqda. Bu, eng avvalo, qaysi ko'nikmani ko'rsatadi?

A) Faqat eslab qolish

B) Kreativlik

C) Faqat tinglash

18. Guruhli topshiriqda barcha bolalarning ishtirokini ta'minlash nima uchun muhim?

A) Har bir bola hamkorlik qilish va o'z hissasini qo'shishni o'rganishi uchun

B) Faqat topshiriqni tezroq tugatish uchun

C) Bolalar o'rtasida raqobatni kuchaytirish uchun

19. Tarbiyachi bolalardan o'z qarorlarini nima sababdan tanlaganini tushuntirishni so'radi. Bu qaysi ko'nikmani rivojlantiradi?

A) Faqat harakatni takrorlash

B) Faqat xotirani

C) Tanqidiy fikrlash va fikrni asoslash

20. 4K ko'nikmalarini rivojlantirishga mos faoliyat qaysi?

A) Bolalarning mashg'ulot davomida faqat tarbiyachini tinglashi

B) Bolalarning muammoni birgalikda muhokama qilib, yechim yaratishi va taqdim etishi

C) Barcha bolalarning bir xil javobni yodlashi

### **III bo'lim. Tanqidiy fikrlash**

21. Tanqidiy fikrlash deganda nima tushuniladi?

A) Har qanday ma'lumotni tekshirmasdan qabul qilish

B) Faqat boshqalarning fikriga qarshi chiqish

C) Ma'lumotni tahlil qilish, dalillarni baholash va asosli xulosa chiqarish

22. Bola: "Bugun yomg'ir yog'adi, chunki osmon bulutli", dedi. Tarbiyachi tanqidiy fikrlashni rivojlantirish uchun nima so'rashi maqsadga muvofiq?

A) “Buni qanday bilasan? Yomg‘ir yog‘ishini yana qanday belgilar orqali aniqlash mumkin?”

B) “Bunday gaplarni aytma.”

C) “Faqat mening javobimni yodlab ol.”

23. Ikki o‘yinchoqning o‘xshash va farqli tomonlarini aniqlash qaysi fikrlash amaliga kiradi?

A) Taxminiy yodlash

B) Taqqoslash

C) Mexanik takrorlash

24. Bola bir hodisa haqida xulosa chiqardi. Xulosasining asosli ekanini aniqlash uchun nima qilish kerak?

A) Xulosani hamma aytgani uchun to‘g‘ri deb qabul qilish

B) Xulosani tekshirmasdan takrorlash

C) Kuzatuvlar va mavjud dalillar bilan solishtirish

25. Muammoli vaziyatda bolaga bir nechta yechimni ko‘rib chiqish imkonini berishning foydasi nima?

A) Bolaning mustaqil fikrlashi va muammoni hal qilish qobiliyatini rivojlantiradi

B) Bolani faqat bitta javobga bog‘lab qo‘yadi

C) Fikrlash zaruratini yo‘qotadi

26. Bola: “Barcha qushlar uchadi”, dedi. Tarbiyachi uchmaydigan qush misolini muhokama qilishni taklif qildi. Bu qanday usul?

A) Fikrni tekshirmasdan tasdiqlash

B) Umumlashtirishni misollar yordamida tekshirish

C) Savolni chetlab o‘tish

27. Tanqidiy fikrlashda dalilning vazifasi nima?

A) Faqat suhbatni uzaytirish

B) Fikrni boshqalarga majburan qabul qildirish

C) Fikr yoki xulosani asoslashga yordam berish

28. Bola tajribada birinchi idishdagi suv tezroq bug‘langanini kuzatdi. Keyingi to‘g‘ri qadam qaysi?

A) Natijani boshqa kuzatuvlar bilan taqqoslash va mumkin bo‘lgan sabablarni tekshirish

B) Bitta kuzatuv asosida barcha vaziyatlar uchun qat’iy xulosa chiqarish

C) Natijani o‘zgartirib yozish

29. Tarbiyachi “Nima uchun shunday deb o‘ylaysan?” deb so‘rsa, qanday maqsad ko‘zlanadi?

A) Bolani xijolat qilish

B) Bolaning fikrini izohlashi va sabab keltirishiga imkon berish

C) Bolaning javobini to‘xtatish

30. Bola rasmda ikkita daraxtni ko‘rib, birining barglari sarg‘ayganini aytdi. Qaysi javob kuzatish va taxmin o‘rtasidagi farqni to‘g‘ri ko‘rsatadi?

A) “Daraxtlar bir xil” — kuzatish, “biri kasal” — isbotlangan fakt

B) “Barglari sarg‘aygan” — taxmin, “biri kasal” — bevosita kuzatish

C) “Barglari sarg‘aygan” — kuzatish, “biri kasal bo‘lishi mumkin” — taxmin

31. Muammoning sababini aniqlash uchun qaysi yondashuv samaraliroq?

A) Vaziyatni kuzatish, savollar berish va sabablarni tekshirish

B) Birinchi xayolga kelgan javobni qabul qilish

C) Boshqalarning fikrini eshitmaslik

32. Bola tengdoshining fikriga qo‘shilmadi. Tarbiyachi qanday yo‘l tutishi maqsadga muvofiq?

A) Qarama-qarshi fikr bildirishni taqiqlash

B) Har ikki bolaga fikrini tushuntirish va dalillarini aytish imkonini berish

C) Faqat kattaroq bolaning fikrini to‘g‘ri deb hisoblash

33. Bolalar muzning issiq joyda tezroq erishini tekshirishmoqda. Tajribaning maqsadi nima?

A) Faqat muzning rangini aniqlash

B) Oldindan aytilgan javobni yodlash

C) Farazni kuzatish va tajriba orqali tekshirish

34. Axborotning ishonchliligini baholashda qaysi ish muhim?

A) Ma’lumotning manbasi va uni tasdiqlovchi dalillarni tekshirish

B) Ma’lumotni kimdir aytgani uchun qabul qilish

C) Faqat o‘zimizga yoqqan ma’lumotni tanlash

35. Tanqidiy fikrlashni rivojlantiruvchi savolni aniqlang.

A) “Men aytganimni takrorlay olasanmi?”

B) “Seningcha, bu muammoni yana qanday yo‘l bilan hal qilish mumkin va nima uchun?”

C) “Boshqa fikr bildirmasdan o‘tir.”

#### **IV bo'lim. Sog'lom ovqatlantirish**

36. Maktabgacha yoshdagi bolalar ovqatlanishida asosiy maqsad nima?

- A) Bolaga faqat yoqtirgan taomlarini berish
- B) Ovqat miqdorini imkon qadar kamaytirish
- C) O'sish, rivojlanish va faollik uchun zarur oziq moddalar bilan ta'minlash

37. Muvozanatli ovqatlanish qanday bo'ladi?

- A) Turli oziq-ovqat guruhlaridan yoshga mos miqdorda foydalanishga asoslangan
- B) Faqat go'sht va non iste'mol qilishga asoslangan
- C) Faqat meva bilan ovqatlanishga asoslangan

38. Meva va sabzavotlar bolalar ratsionida nima uchun muhim?

- A) Ular barcha oziq moddalar o'rnini to'liq bosadi
- B) Ular vitaminlar, minerallar va oziq tolalari manbai hisoblanadi
- C) Ular suv ichish zaruratini yo'qotadi

39. Bolalarda shirin ichimliklar o'rniga kundalik ichimlik sifatida qaysi tanlov ma'qul?

- A) Gazlangan shirin ichimlik
- B) Shakar qo'shilgan sirop
- C) Toza ichimlik suvi

40. Ovqatlanishdan oldin qo'l yuvishning asosiy sababi nima?

- A) Mikroblar tarqalishi va ovqatning ifloslanish xavfini kamaytirish
- B) Faqat qo'lni xushbo'y qilish
- C) Ovqatni tezroq hazm qildirish

41. Bolada oziq-ovqat allergiyasi borligi ma'lum bo'lsa, tarbiyachi nima qilishi kerak?

- A) Allergiya chaqiradigan mahsulotni oz miqdorda berib ko'rishi
- B) Belgilangan cheklovlarga rioya qilib, mas'ul xodimlar va ota-ona bilan hamkorlik qilishi
- C) Allergiya haqida ma'lumotni e'tiborsiz qoldirishi

42. Ovqatni bolaga berishdan oldin uning haroratini tekshirish nima uchun kerak?

- A) Taomning rangini yaxshilash uchun
- B) Bolaning ko'proq ovqat yeyishini ta'minlash uchun
- C) Og'izni kuydirish va boshqa issiqlik bilan bog'liq shikastlanishlarning oldini olish uchun

43. Bolaning ovqatlanish vaqtida to'g'ri yondashuv qaysi?

- A) Bolani majburlamasdan, yoshiga mos porsiya va xotirjam muhitni ta'minlash
- B) Ovqatni oxirigacha yeyishga har qanday holatda majburlash
- C) Ovqatni mukofot yoki jazo vositasi sifatida ishlatish

44. Oqsilning organizmdagi muhim vazifalaridan biri nima?

- A) Organizmga faqat shirin ta'm berish
- B) To'qimalarning o'sishi va tiklanishiga yordam berish
- C) Suvga bo'lgan ehtiyojni butunlay yo'qotish

45. Kalsiy bolaning rivojlanishida nima uchun muhim?

- A) Faqat ishtahani oshirish uchun
- B) Organizmda suvni butunlay ushlab qolish uchun
- C) Suyak va tishlarning rivojlanishi uchun

46. Ovqatdan zaharlanish xavfini kamaytirish uchun qaysi chora to‘g‘ri?

A) Oziq-ovqatni to‘g‘ri saqlash, qo‘llarni yuvish va taomni xavfsiz tayyorlash

B) Tayyor ovqatni uzoq vaqt xona haroratida qoldirish

C) Xom va tayyor mahsulotlar uchun bir xil, yuvilmagan taxtachadan foydalanish

47. Temir moddasi organizmda qanday muhim vazifani bajaradi?

A) Tishlarni tozalaydi

B) Qonda kislorod tashishda ishtirok etadigan gemoglobin tarkibiga kiradi

C) Organizmga energiya kerak bo‘lmashligini ta’minlaydi

48. Bolaga yangi oziq-ovqat mahsulotini tanishtirishda qaysi yondashuv ma’qul?

A) Bolani mahsulotni majburan yeyishga undash

B) Barcha yangi mahsulotlarni birdaniga ko‘p miqdorda berish

C) Yoshiga va individual ehtiyojlariga mos ravishda, xavfsizlikni hisobga olib tanishtirish

49. Sog‘lom ovqatlanish odatlarini shakllantirishda tarbiyachi nima qilishi mumkin?

A) Sog‘lom mahsulotlarni tanishtirish, o‘zi namuna bo‘lish va bolalarni rag‘batlantirish

B) Ayrim taomlarni yegani uchun bolalarni uyaltirish

C) Faqat shirinliklarni rag‘bat sifatida taklif qilish

50. Bolalarda ovqatlanish madaniyatini shakllantirishga qaysi holat yordam beradi?

A) Ovqatlanish vaqtida bolalarni shoshiltirish

B) Qo‘l yuvish, ozodalikka rioya qilish, odob bilan ovqatlanish va boshqalarga hurmat ko‘rsatishni o‘rgatish

C) Bolalarga ovqatni qanday iste'mol qilishni o'rgatmaslik

### **Javoblar kaliti — 1–50**

Quyidagi javoblar barcha testlarning kalitidir.

#### **I bo'lim. "Ilk qadam"**

1-savol

**B**

2-savol

**C**

3-savol

**A**

4-savol

**C**

5-savol

**B**

6-savol

**A**

7-savol

**C**

8-savol

**B**

9-savol

**A**

10-savol

**C**

#### **II bo'lim. 4K metodi**

11-savol

**B**

12-savol

**A**

13-savol

**C**

14-savol

**B**

15-savol

**A**

16-savol

**C**

17-savol

**B**

18-savol

**A**

19-savol

**C**

20-savol

**B**

### **III bo'lim. Tanqidiy fikrlash**

21-savol

**C**

22-savol

**A**

23-savol

**B**

24-savol

**C**

25-savol

**A**

26-savol

**B**

27-savol

**C**

28-savol

**A**

29-savol

**B**

30-savol

**C**

31-savol

**A**

32-savol

**B**

33-savol

**C**

34-savol

**A**

35-savol

**B**

**IV bo'lim. Sog'lom ovqatlantirish**

36-savol

**C**

37-savol

**A**

38-savol

**B**

39-savol

**C**

40-savol

**A**

41-savol

**B**

42-savol

**C**

43-savol

**A**

44-savol

**B**

45-savol

**C**

46-savol

**A**

47-savol

**B**

48-savol

**C**

49-savol

**A**

50-savol

**B**